

De wereld letterlijk mooier maken door akkerranden van boeren in te zaaien met bloemenzaden, dat is wat bedrijfskundige **Renee Roeleveld** (27) doet met stichting Broez. 'Bloemen geven niet alleen kleur, maar er komen ook insecten op af. En hoe belangrijk die zijn voor de natuur, is inmiddels wel bekend.'

Bloeiende akkerranden organiseren

Renee Roeleveld groeide op in het Twentse Beuningen, op melkveehouderij en landbouwbedrijf Hasman, gerund door haar vader en oom. 'Een boerderij is niet alleen een beroep of onderneming, het is een leefstijl. Onze twee gezinnen woonden daar samen en waren dag en nacht bij betrokken bij het bedrijf. Dat heeft mij gevormd. Ik heb ervaren dat je samen wat kunt bereiken, samen bedreigingen om kunt zetten in kansen, kan innoveren. Mijn vader en zijn broer hebben bijvoorbeeld samen met collega-boeren een energie-coöperatie opgericht waarmee we door mono-mestvergiftiging de lokale industrie van energie voorzien. Nu hebben we geen stikstoflek meer. Dat vind ik onwijs cool!'

'Nait soez'n'

Samen met haar twee zussen Fraukje (23, 'de creatieve van ons drie') en Roos (25, 'de analytische') had Renee Roeleveld al langer de wens zelf ook iets goeds te doen voor de omgeving. Het idee voor stichting Broez ontstond toen een bekende vroeg of er op het weiland van de Roelevelds naast zijn huis een bloemenrand aan kon worden gelegd. Tegen betaling. 'Toen dachten we: dat is ons gat in de markt, mensen hebben dus geld over voor verfraaiing van hun omgeving.'

De drie zussen richtten kordaat een stichting op en zamelden online geld in bij burgers en bedrijven om zaden te kopen en boeren een vergoeding per vierkante meter ingezaaide grond te kunnen geven. De naam van de stichting is dan ook niet alleen een verwijzing naar 'uit de grond bruisen', maar natuurlijk ook naar het Groningse niet lullen maar poetsen: 'nait soez'n moar deur-broez'n'. Roeleveld: 'We stelden een bloemen- en kruidenmengsel samen dat past bij de omgeving. De korenbloem, de klapproos, goudsbloemen, kaasjeskruid. We doen nu ook een test met een droogbloemenmengsel: kleine roze, oranje en paarse bloempjes, die je thuis op de kop kan laten drogen, als herinnering aan de zomer.'

Japane duizendknoop

Innovatief ondernemen is een rode draad in de carrière van Roeleveld. Ze studeerde bedrijfskunde – master Change Management – aan de RUG en deed een minor sociologie. Na de studie keerde ze terug naar Twente en kwam al gauw terecht bij Datacadabra, een startup in Enschede die werkt aan toepassingen van kunstmatige intelligentie. Daar werkt ze als business developer. 'Oplossingen bedenken waar mensen echt wat aan hebben, daar word ik blij van, hele-

maal als ze in het agrarische domein zitten. Neem bermbeheer. Daar zijn veel problemen mee: er is invasief exotisch onkruid zoals de Japane duizendknoop en er zit vaak plastic door het maaisel waardoor het slecht te verwerken is. Daarvoor hebben we de MowHawk bedacht: deze maai-havik, een camerasysteem op de maaimachine, registreert hoe de berm eruitziet en geeft seintjes als er zulk onkruid of afval te zien is.'

Leiderschap

'Ik denk dat de grootste les van mijn studie is, dat er leiderschap nodig is. Iemand die iets oppakt, de route uitstippelt en anderen aansteekt. Anders gebeurt er niets!' Dat leiderschap laat ze, onbezoldigd, ook met de stichting zien. Want hoe organiseer je bloeiende akkerranden? Bijvoorbeeld door de hele gemeenschap te verbinden en enthousiasmeren. 'Dat is mijn kracht ook, denk ik. Met twee neven doen we met machines van ons familiebedrijf steeds twee stroken: eerst met de grondbewerkingsmachine en dan met de zaaimachine. We maken er hele leuke inzaaidagen van, boeren, burgers, bedrijven: iedereen is erbij en helpt mee. Je hoort vaak: think global, act local, dat is zo waar! Gewoon beginnen, en dan is de impact echt direct te zien.'